

Kunta-alan työn murroksen kuvaus 6: Sosiaalityön uudet ratkaisut

Päivitetty 17.5.2021

Kunta-alan työn murroksen seuranta – mistä on kysymys?

Millä tavoin työt ja toimintatavat ovat muuttuneet? Mikä saa aikaan muutosta ja miten työyhteisöt eri aloilla ovat selviytyneet korona-ajasta? Kahden vuoden välein toteutettavan työn murroksen seurannan tarkoitus on tehdä nykyaikainen kuntatyö näkyväksi. Eri toimintojen ja aiheiden kuvaukset perustuvat asiantuntijakeskusteluihin, laajaan seurantakyselyyn, sekä työpaikkaesimerkkien ja selvitysten hyödyntämiseen.

Seuranta tuottaa ajankohtaista tietoa kuntatyön kehityksestä ja tilanteesta työpaikoille itselleen, poliittisille päättäjille ja kuntalaisille. Tavoitteena on rakentaa yhteistä kuvaa muutoksesta hyödynnettäväksi kunta-alan työmarkkina- ja kehittämistoiminnassa.

Työn murroksen seurannasta vastaavat KT Kuntatyöntajat ja kunta-alan pääsopijajärjestöt. Seuranta on osa Kuntatyö2030-kokonaisuutta.

1. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne 2020: Tuen pitää toimia myös poikkeusoloissa

Vammaisten työ- ja päivätoiminnan sulkeuduttua koronan takia alettiin Selänteen vammaispalveluissa suunnitella asiakkaiden ja perheiden kanssa yhdessä, miten päivätoiminnan voisi toteuttaa poikkeusoloissa.

– Meidän asiakkaille työ- ja päivätoiminta ovat olleet todella tärkeitä, sillä ne ovat luoneet rytmiä ja mielekkyyttä elämään. Tuen pitää toimia myös poikkeusoloissa, sanoo Selänteen vammaispalvelujen johtaja Päivi Roivas.

Vammaispalveluiden ohjaajat jalkautuivat asiakkaiden koteihin. Osa pyöritti pienimuotoista päivätoimintaa pajalla niille, joilla on erityisiä tarpeita. Työkeskusten ohjaajat järjestävät myös Selänteen asumisyksikössä ja yhdessä ostopalveluyksikössä päivätoimintaa. Kaikille asiakkaille suunniteltiin yksilöllisesti toimintaa hyvinvoinnin ja arjen tukemiseen.

– Osan kanssa on käyty pilkillä, leivottu, ulkoiltu ja jopa viety työtoiminnan askareita kotiin. Osa taas haluaa vain juttuseuraa, mitä järjestämme kasvotusten ja puhelimitse, kertoo Roivas.

Selänteellä kaikkiin asiakkaisiin on kontakti, ja vaikka koronaepidemia ja muutos ovat olleet pelottavia, niin silti vastaanotto on ollut enimmäkseen myönteinen.

– Erityisesti pisteet ohjaajille siitä, että ovat keksineet niin monipuolisesti palveluja asiakkaille.

Sosiaalipalveluilla on monta kohderyhmää, joiden kanssa työskennellään jokapäiväisestä elämästä ja erilaisista elämäntilanteista selviytymiseksi, sekä sosiaalisen hyvinvoinnin, turvallisuuden ja osallisuuden parantamiseksi.

Kunnallisina sosiaalipalveluina järjestetään esimerkiksi kotihoitoa, asumispalveluja, laitospalveluja, päihde- ja mielenterveystyötä, kasvatus- ja perheneuvontaa sekä sosiaaliohjausta. Kunnallisina sosiaalipalveluina on huolehdittava myös esimerkiksi kehitysvammaisten erityishuollosta, vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista, kuntouttavasta työtoiminnasta, lastensuojelusta, omaishoidon tuesta, perheasioiden sovittelusta, lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevien päätösten vahvistamisesta ja opiskeluhuollosta.

Kuva 1. Sosiaalihuollon palvelutehtävät Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen mukaan.

Sosiaalihuollon perustason palvelut ja erikoistuneet palvelut eivät ole jäsentyneet terveydenhuollon tavoin selkeiksi kokonaisuuksiksi. Erikoistason osaamista tarvitaan muun muassa lastensuojelussa, vaikeasti vammaisten ihmisten palveluissa ja syrjäytyneiden ihmisten kuntoutuksessa. Vanhuspalvelutkaan eivät ole vain perustason toimintaa. Ajankohtaiset ongelmat keskittyvät usein juuri erikoistason palveluihin.

Sosiaalihuollon asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuoltoa hakevaa tai käyttävää taikka tahdostaan riippumatta sen kohteena olevaa henkilöä. Sosiaalihuollon laitospalveluissa ja avopalveluissa työskenteli 68 000 henkilöä vuonna 2018 (KT).

Sosiaalityötä kehitetään paljon, mutta tarinat sosiaalityön onnistumisista asiakkaiden näkökulmasta ovat edelleen kateissa. Se ei johdu niiden puuttumisesta vaan siitä, ettei niitä ole totuttu kertomaan. Onnistustarinoiden puute korostuu edelleen, kun uutisissa nostetaan esille havaittuja epäkohtia. Suomalainen sosiaalihuolto ja sosiaalityö ansaitsisivat osakseen myös runsaasti myönteistä huomiota.

2. Korona-ajan kokemuksia

- Sosiaalialalla onnistuttiin korona-aikana pääasiassa hyvin; palvelut toimivat koronasta huolimatta.
- Julkisen alan työhyvinvointitutkimuksessa syksyllä 2020 sosiaalialan henkilöstöstä 78 % arvioi työyhteisönsä selviytyneen hyvin koronakriisin aikana. Korona-aika kuitenkin myös koetteli sosiaalialan henkilöstöä. Esimerkiksi työyhteisönsä ilmapiiriin hyväksi tai erinomaiseksi kokevien osuus laski kahden vuoden takaisesta 77 prosentista 63 prosenttiin.
- Vaikea tilanne osoitti, että meillä on luovuutta ja selviytymiskykyä hankalissakin kohdissa. Hyvä ammatillinen osaaminen ja vahva työkokemus kannattelivat yli vaikea ajan, vaikka se on jatkunut odotettua pidempään.
- Vapaaehtoistyö ja lähimmäisen auttaminen heräsivät koronakriisissä hyvällä tavalla henkiin, esimerkkinä Helsinki-apu yli 70-vuotiaille.
- Meillä korona ei kovasti muuttanut perusarkea. On maskit päällä ja Teams-palavereja on pidetty silloin, kun se on mahdollista. Korona-aika on rajoittanut vierailuja lastenkotiin. Pahimpaan aikaan asiakkaat olivat omissa perhekodeissaan eivätkä tavanneet muita.

Asiakkaat

- Rajoitustoimet kohdistuivat erityisen rajuina moniin sosiaalihuollon asiakkaisiin, jotka iän tai sairauden vuoksi luokiteltiin koronan riskiryhmiin.
- Korona-aika on etäännyttänyt sosiaalityötä asiakkaista. Poikkeusolot näkyvät lasten, perheiden ja työntekijöiden arjessa.
- Korona-aikana on opittu, että digityövälineet ovat toimiva yhteydenpitokanava myös asiakastyössä ja työtä voi tehdä osittain myös etänä. Sosiaalityössä ja sosiaaliohjauksessa on asiakkaita kohdattava myös kasvokkain.
- Korona-aika osoitti, että meillä on paljon ihmisiä pelkästään kirjastojen yhteiskäyttötietokoneiden varassa. Ja toisaalta, se että omistaa älypuhelimien ei tarkoita, että sitä osaa käyttää.
- Osa asiakkaiden ongelmista tulee näkyviin vasta kriisin päätyttyä. Sosiaalityön palveluvelka kasvaa sitä suuremmaksi, mitä kauemmin epidemia kestää.
- Hyvää korona-aikana on ollut, että ollaan töissä lasten ja vauvojen kanssa vain terveinä. Se on hyvä oppi jatkoa ajatellen.

Etätyö

- Etätyö ja digiloikka. On vähän samanlainen fiilis kuin silloin kun kuntiin tuli internet ja tietokoneet. Silloin olin kirjastoalalla ja sinne sellainen vain tuli mitään kyselemättä ja piti alkaa muitakin opettamaan. Se oli uutta ja mielenkiintoista. Nykyään tämä digiloikka on väsyttävää ja tunteetonta toimintaa.
- Korona-ajan digiloikka on tuonut monia hyötyjä, kun työpaikoilla on pitänyt ottaa haltuun digitaaliset työvälineet ja kommunikointikeinot. Useimmiten kasvokkainen kohtaaminen sosiaalityössä on tärkeää, mutta ei aina ole välttämätöntä. Monialainen yhteistyö vei ennen paljon työaikaa, kun piti matkustaa paikasta toiseen. Digitaalinen neuvottelu voikin olla hyvä ratkaisu erilaisissa monialaisissa konsultaatiotilanteissa ja neuvotteluissa ja sitä kannattaisi varmaan lisätä.
- Etätyöhön suhtaudutaan aiempaa myönteisemmin ja se nähdään mahdollisuutena edistää työhyvinvointia sekä työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.
- Etätyö on yleistynyt, mutta toisaalta tietosuoja-asioita on tulkittu meillä niin, etteivät ne, joiden kotona on toinen henkilö paikalla - vaikka toisessa huoneessa - voi työskennellä etänä. Tämän vuoksi on pitänyt liikkua töihin ja altistua koronalle.
- Työn sisältö ei ole muuttunut. Korona-ajan myötä olemme saaneet läppärit, jotta etätyöskentely on mahdollista. Palaverit ja koulutukset ovat etäyhteydellä (teams). Myös asiakkaisiin ollaan enemmän yhteydessä puhelimitse ja etäyhteydellä (teams) ja verkostopalaverit myös. Osa työntekijöistä on tehnyt kokonaan työt etänä kotoa käsin jo muutaman kuukauden ajan, kun

toiset ovat taas tehneet pääasiassa lähityötä. Olen itse antanut asiakkaan valita lähi- ja etätapaamisen välillä. Etätyöskentely sopii vain osalle asiakkaita ja vain silloin tällöin. Kohtaaminen kasvotusten, vaikkakin turvaetäisyyden päässä ja maskin kanssa on monelle heistä tärkeää.

3. Mikä saa aikaan muutosta sosiaalityössä?

Monimuotoinen asiakaskunta

- Monimuotoistuva asiakaskunta ja väestö, ihmisten erilaiset kulttuuritaustat esimerkiksi kotoutuksessa.
- Asiakkaiden tarpeet ja niiden kuunteleminen. Asiakkaiden vahvempi rooli omassa asiassaan esim. jatkossa asiakkaiden mahdollisuus nähdä omat kirjaukset ym. suoraan ja asiakastietoja voidaan myös kirjata yhdessä asiakkaan kanssa.
- Asiakkaat toivovat mahdollisuutta pitää yhteyttä muutoinkin kuin perinteisin tavoin.

Poliittinen päätöksenteko ja kuntien erilaisuus

- Julkisen talouden kestävyys ja palvelutoiminnan vaikuttavuuden tavoittelu.
- Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) laajeneminen kaikkiin kuntiin.
- Suuret sote-kuntayhtymät ovat palveluiden ja asiakkaan kohtaamisen kannalta etäisiä. Pienissä kunnissa kaikki on lähellä ja kaikki tuntevat toisensa, joten kunta on eri lailla läheinen kuntalaisille. Mutta pienten paikkakuntien palveluvalikko on yleensä suppeampi kuin suuren kaupungin tai yhtymän.
- Sote-uudistuksen viipyminen on aiheuttanut epäselvyyttä ja poukkoilevaa johtamista. Koko ajan odotetaan, että päätökset tulisivat, mutta ei voida kehittää toimintaa, kun ei tiedä miten. Muutos on jatkuvaa, kaikki ovat väsyneitä ja johtamisen kokonaisuus on epäselvä. Uudistusta tehdään edelleen paljolti terveystalouden näkökulmasta.

Uudenlaiset työtavat

- Olemme pyrkineet tekemään paljon kotikäyntejä, osallistumaan verkostopalaveriin ja jalkautumaan sen sijaan, että istuisimme ainoastaan toimistolla vastaanottamassa asiakkaita. Koska olemme iso tiimi, olemme pystyneet erikoistumaan ja tekemään työnjakoa tiimin kesken, mikä on lisännyt motivaatiota. Työmme on hyvin itseohjautunutta asiantuntija- ja erityisasiantuntijatyötä. Olemme jakaneet tietoa ja osaamista tiimin kesken myös koulutusten jälkeen, joihin on osallistunut vain muutama kerrallaan.
- Työparityöskentely (sosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä) voisi olla hyvä.
- Olen ollut tässä ammatissa 30 vuotta ja kuntasektorilla töissä 20 vuotta. Kaikissa kunnan työyhteisöissä työn lainalaisuudet ja perustehtävä ovat suurin piirtein samanlaiset. Ihmisten kanssa tehtävä työ ja ihmisten tilanteiden selvittäminen ja kohtaaminen ei muutu.

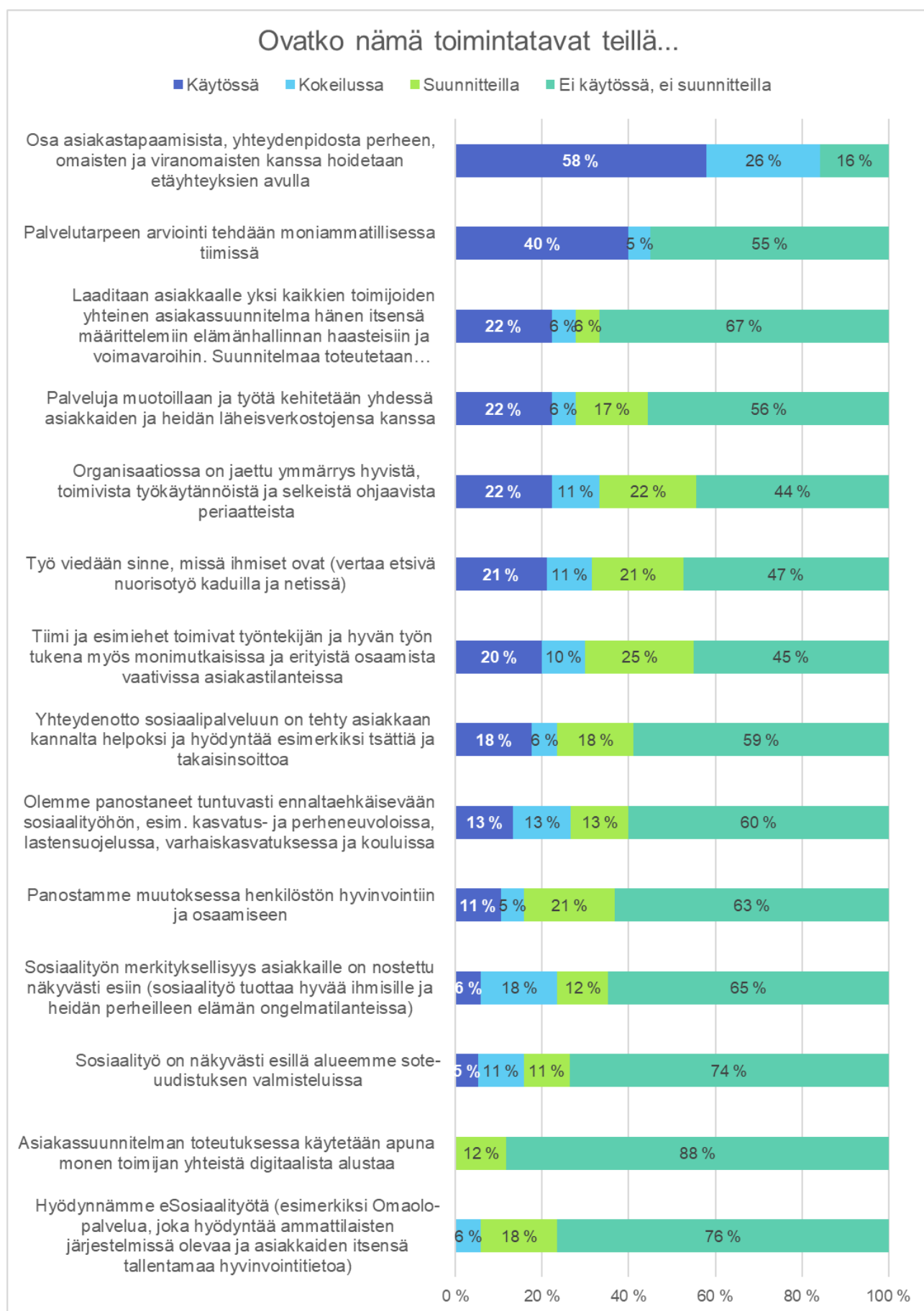
Digitalisaation hyödyntäminen

- Digitaalisten palvelujen kehittyminen, esimerkiksi Omaolo- ja Kanta-palvelut, sekä asiakastietojärjestelmien uudistaminen.
- Etätyön mahdollistavat välineet ja etävastaanoton mahdollistavat tietoturvalliset yhteydet.
- Digi-maailma muuttaa työtä aika- ja paikkariippumattomaksi. Se ei sinällään ole uutta, koska sosiaalityössä ja -ohjauksessa on jalkauduttu aina ja on jalkauduttava edelleen.
- Mobiililaitteet mahdollistavat paremmin jalkautumisen, etätyön tekemisen, etäpalvelun, yhteydenpidon verkoston kanssa, toisen viranomaisen osallistumisen kokoukseen ja erikoisosaamisen jakamisen pienten kuntien kesken tai kun välimatkat ovat pitkiä.
- Korona-aika on muuttanut myös etätyöhön ja etäpalveluihin liittyvää toimintakulttuuria. Asiakkaita on silti edelleen tavattava kasvokkain.

- Sosiaalityön asiakkaina ovat myös yhteiskunnan kaikkein heikoimmassa asemassa olevat. Heistä kaikilla ei ole pankkitunnuksia, pääsyä verkkoon tai osaamista siellä asioimiseen.

Toisten työpaikkojen esimerkit ja kiinnostavat ratkaisut, kuten

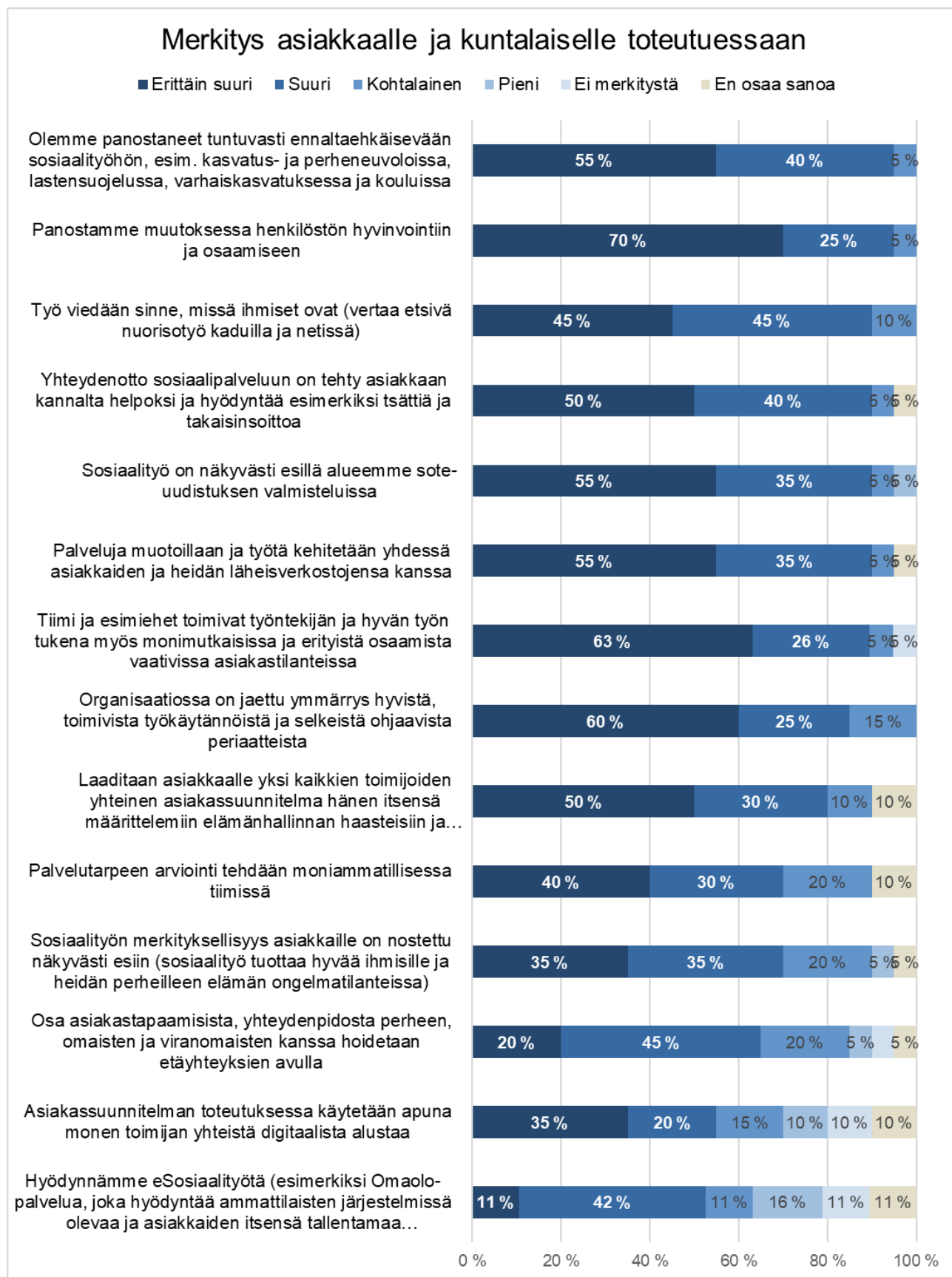
- [Mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä aikuissosiaalityön integraatio Eksotessa](#)
- [Lastensuojelun onnistumisen tekijät](#)
- [Helsingin Soten kuntouttavan ja vammaisten henkilöiden työtoiminnan etäpalvelu](#) ja [sosiaalisen kuntoutuksen etäkahvila](#)
- [Sosiaalinen raportointi osana gerontologista sosiaalityötä](#)
- [Etsivä sosiaalityö](#)
- [Yhteisösosiaalityötä kotoutujan tueksi Kototorilla Hervannassa](#)
- [105 tapaa käyttää iPadiä vuorovaikutuksen tukemiseen kehitysvammaisten kanssa](#) ja [kehitysvammaisten toimintakeskus ja työtoiminta osaksi työllisyyspalveluita Hämeenkyrössä](#)
- Imatran kaupungin malli lastensuojelun ennaltaehkäisevästä työstä
- [Aikuissosiaalityön matalan kynnyksen palvelu Järvenpäässä](#)
- Perhekeskustoimintamalli Lappiin -hanke
- [Aikuissosiaalityön kehittäminen PRO SOS -hankkeessa](#)
- [Systemisen muutoksen johtaminen lastensuojelutyössä](#)
- [Tampereen matalan kynnyksen talousneuvola](#)
- [Etsivä vanhustyö järjestöjen yhteistyönä](#)
- [Perhekumppanipalvelu -Vantaan vaikuttavuusinvestointina](#)
- [Kokonaisvaltaisella muutoksella varhaista tukea lapsiperheille Varkaudessa](#)
- [Varkauden kaupunki, aikuissosiaalityön palvelupakettien kehittäminen](#)

Kuva 2. Ovatko nämä toimintatavat teillä käytössä, kokeiltavana tai suunnitteilla? Moniammatillinen yhteistyö ja koronakriisin siivittämä etäyhteyksien käyttö ovat tavallisia toimintatapoja. Paljon on silti vasta suunnitteluasteella.

Top 6 -kyselyvastaukset: Mitä nostaisit merkittävimmäksi uudeksi asiaksi työn murroksessa

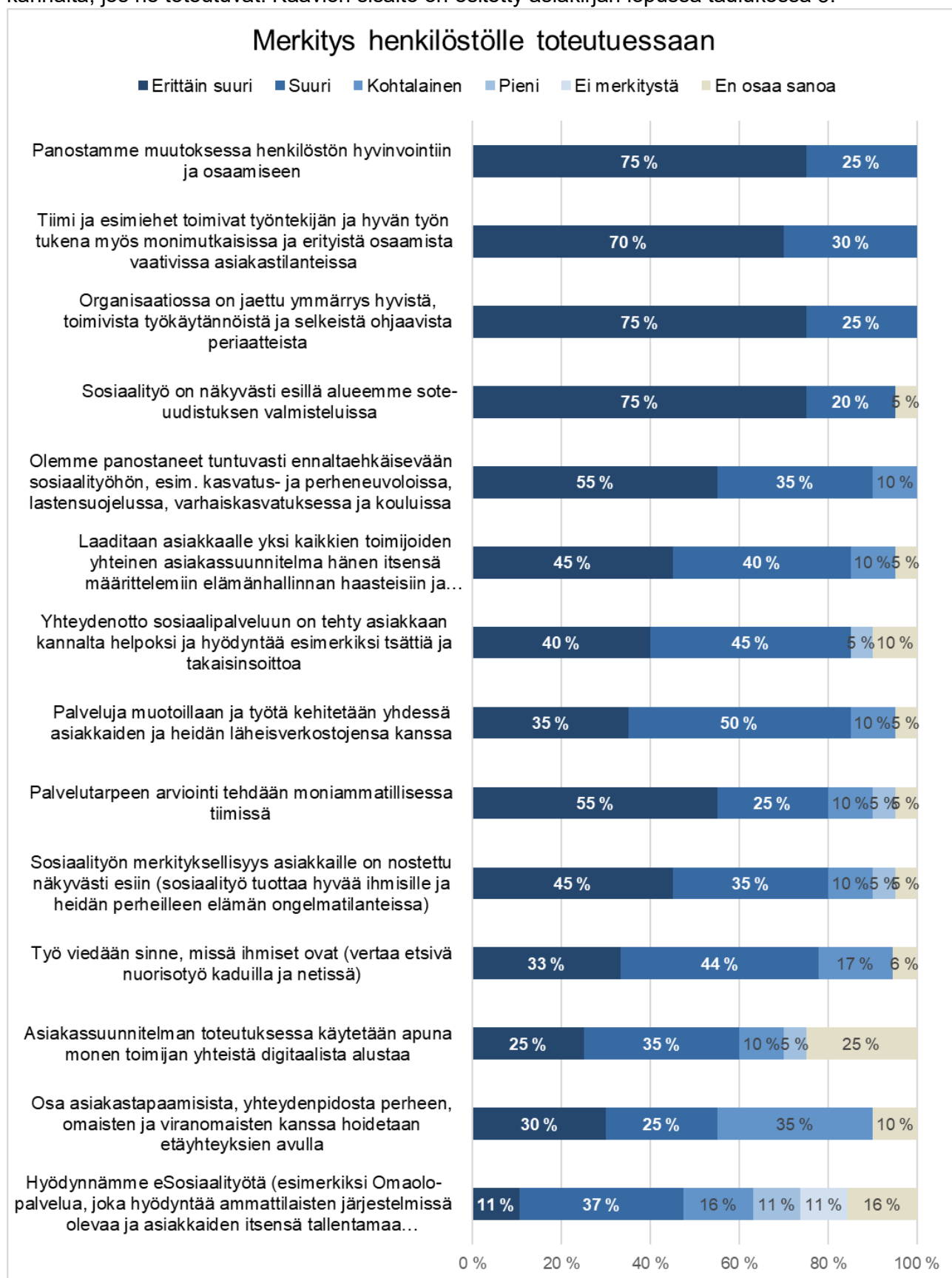
- Palvelujen helppous ja muotoilu asiakkaan näkökulmasta
- Sosiaalityön merkityksellisyys asiakkaille on nostettu näkyvästi esiin.
- Tiimi ja esihenkilöt toimivat työntekijän ja hyvän työn tukena
- Moniammatillisuus
- Muutoksessa panostetaan henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen
- Ennalta ehkäisevä sosiaalityö

Kuva 3. Asiantuntija-arvioiden mukaan uudenlaisilla toimintatavoilla on toteutuessaan erittäin suuri tai suuri merkitys kansalaisille.

Kuvan kaaviossa esitetään, kuinka merkittäviksi asiantuntijat ovat arvioineet väittämät henkilöstön kannalta, jos ne toteutuvat. Kaavion sisältö on esitetty asiakirjan lopussa taulukossa 3.

Kuva 4. Uudenlaisten toimintatapojen merkitys henkilöstölle on tyypillisesti erittäin suuri tai suuri.

4. Nousevia ammatteja ja osaamistarpeita

- Palveluohjaaja, joka integroi palvelut asiakkaalle mielekkääksi kokonaisuudeksi.
- Sosionomi YAMK:n koulutus. Heitä rekrytoidaan esimerkiksi esimiestehtäviin ja hankkeisiin.
- Palvelumuotoilun osaaminen ja asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen
- Kulttuurisensitiivisyys ja -osaaminen, kotoutuksen tukeminen
- Juridinen osaaminen (asiakkaalla voi olla asianajaja mukanaan)
- Kotihoidon työntekijät
- Sosiaaliohjauksen ja palveluohjauksen osaaminen korostuvat tulevaisuuden ennaltaehkäisevissä palveluissa.
- Lisäksi vaativan asiakastyön osaaminen korostuu, sillä pitkittyneistä ja vaikeasti ratkaistavista moniongelmaisista asiakastapauksista ei päästä eroon koskaan. Vaativan asiakastyön osaaminen koostuu sosiaalioikeuden osaamisesta, moniammatillisen työskentelyn osaamisesta, sosiaalityön ja -ohjauksen ammatillisesta osaamisesta ja vuorovaikutuksen ja motivoinnin taidoista.
- Nepsy-(neuropsykiatristen) haasteiden tunnistaminen ja niiden kanssa työskentely
- Sosiaalityön ja sosiaalihuollon johtaminen
- Vammaispalveluissa on jatkuva henkilöstön lisäkoulutuksen tarve haastaviin tilanteisiin. Koulutus- ja tukitarve on suuri myös omaisilla.

5. Miten sosiaalityön murrosta kannattaa seurata?

- Seuraamalla alan tilastoja, tutkimuksia ja kehitystekoja (THL, Kuntaliitto, Innokylä, Tekojen tori)
- Jatkamalla alan asiantuntijoiden ja kehittäjien tapaamisia
- Kerätään kiinnostavia ratkaisuja ja kehittämistekoja Tekojen Torille.

6. Mitä on tarpeen tehdä, jotta kunta-ala onnistuu työn murroksessa?

Sosiaalityön merkitys näkyviin

- Muistetaan sosiaalityön perusta: ihmisten kohtaaminen ja luottamuksellisen suhteen luominen.
- Rakennetaan välittävällä johtamisella luottamusta, molemminpuolista arvostusta ja innovaatioita.
- Helpotetaan asiakkaaksi tuloa.
- Tehdään sosiaalityön merkitys näkyväksi ihmisten ja perheiden omien tarinoiden sekä vaikuttamispolkujen avulla.

Päätöksenteko

- Investoidaan sosiaalityön tutkimiseen, kehittämiseen ja innovaatioihin. Se on kannattavaa.
- Kokeillaan alueellisia kehittämis- ja tutkimussosiaalityöntekijöitä.
- Hyödynnetään myös vaikuttavuusinvestoinnin keinoja toiminnan resursoimiseen ja vaikuttavaan toteutukseen. Siinä toimenpiteet rahoitetaan SIB-rahastoon kerätyistä yksityisistä sijoituksista ja kunta tai kaupunki maksaa vain toimenpiteiden onnistuessa osan syntyneistä säästöistä takaisin rahastoon.
- Siirrytään projektikehittämisestä pitkäjänteisiin kehittämisohjelmiin.
- Turvataan sosiaalialan osaamiskeskusten rahoitus noin 4 miljoonaa euroa vuodessa.
- Käynnistetään tutkimus sosiaalityön hyödyistä ja myönteisistä vaikutuksista ihmisten ja heidän läheistensä elämään. Missään työssä ei ole hyväksi, että pystytään kertomaan vain kustannukset ei hyötyjä.

- Ymmärretään, että osa alan ongelmista johtuukin resurssien puutteista, ei pelkästään osaamisen tai kehittämisen puutteista.
- Huolehditaan henkilöstöstä ja kuormituksen säilymisestä kohtuullisena.
- Tuetaan henkilöstöä muutoksessa ja osaamisen kehittämisessä.

Työyhteisöjen ja työskentelytapojen kehittäminen

- Kehitetään sosiaalityön ja sosiaalihuollon johtamista ja koulutetaan johtajia.
- Työyhteisöjen kannalta on tärkeää, että johto luo toivoa ja antaa ajan tasalla olevaa tietoa tulossa olevista muutoksista.
- Arvioidaan, tuottavatko nykyiset toimintamallit aidosti hyvinvointia.
- Lisätään pari- ja tiimityöskentelyä, uuden työntekijän mentorointia ja osaamisen kehittämistä
- Kehitetään kokeilemalla ja toisten organisaatioiden kokemuksia hyödyntäen.
- Hyödynnetään kokemustoimijoita ja vertaistukea osana asiakasprosessia.
- Arvostetaan työntekijöitä, annetaan tunnustusta ja palkitaan hyvin tehdystä työstä.

Sote-uudistus ja yhteistyö

- Mennään rohkeasti mukaan sote-valmisteluihin ja terveydenhuollon tueksi. Asiakas tarvitsee meitä.
- Sote-yhteistyötä tehdään nimenomaan asiakkaan vuoksi. Tuodaan terveydenhuollon koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista. Esimerkiksi lääkärin kandidaatin koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista. Esimerkiksi lääkärin kandidaatin koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista. Esimerkiksi lääkärin kandidaatin koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista. Esimerkiksi lääkärin kandidaatin koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista. Esimerkiksi lääkärin kandidaatin koulutukseen tietoja sosiaalialan ammateista.
- Olen itse markkinoinut terveysasemille aikuissosiaalityötä siten, että se mahdollistaa hoidon onnistumisen. Jos asiakkaan arki ei pelaa, niin monet ohjeet, neuvot ym. kaatuvat jo siihen.
- Toivoisin, että erityisryhmien osalta toimintaa ja päätöksiä suunniteltaessa kuultaisiin enemmän käytännön toimijoita ja työntekijöitä.

7. Mitä tai miten tekemällä epäonnistumisen riski kasvaa?

- Tarjotaan vain etuuksia ja byrokratiaa, ei tueta ihmisiä ja näiden elämänhallintaa
- Lyhytjänteisyys: Tarkastellaan toimintaa (kustannuksia) vain lyhyellä aikavälillä, kun onnistumisen hyödyt näkyvät vasta vuosien päästä (esim. lapsi tai nuori ei syrjäydy).
- Ei saada virkoja täytettyä.
- Ei kehitetä sosiaalityötä vaan odotellaan valtakunnallista sote-uudistusta.
- Laiminlyödään sosiaalihuollon osuus sote-uudistuksen suunnittelussa ja valmisteluissa.
- Osoptimoidaan kunnan eri toimialojen välillä: "Ei kuulu meille".
- Keskitytään työntekijä- ei asiakaslähtöisiin asioihin.
- Ei huolehdita henkilöstöstä.
- Yhteinen ymmärrys työtä ohjaavista periaatteista puuttuu.
- Kuvitellaan, että on jokin keino auttaa tarvitsevia niin, ettei henkilöstön määrää tarvitse nostaa.
- Panostetaan pelkästään digiin ja robotteihin, ei panosteta ihmisiin.
- Yhdistellään huonoa johtajuutta ja liikaa asiakkaita.
- Sivuutetaan nuorten työntekijöiden näkemykset ja tarpeet.
- Ei kuunnella henkilöstöä.

8. Anna palautetta tästä kuvauksesta ja kerro, miten saisimme siitä paremman

Anna palautetta kuvauksesta ja kerro, miten saisimme siitä paremman. Me kunta-alan työmarkkinaosapuolet arvostamme saamaamme palautetta ja otamme sen huomioon, kun kuvausta seuraavan kerran päivitetään. Palautetta ja parannusehdotuksia voi antaa [tämän linkin kautta](#) ja valitsemalla aiheeksi Sosiaalityön uudet ratkaisut. Palautelinkki löytyy myös KT:n työn murros -sivustolta, johon kuvaukset eri aiheista on koottu.

9. Kaaviokuvien taulukot

Taulukko 1. Toimintatapojen arviointi.

Ovatko toimintatavat teillä...	Käytössä	Kokeilussa	Suunnitteilla	Ei käytössä, ei suunnitteilla
Osa asiakastapaamisista, yhteydenpidosta perheen, omaisten ja viranomaisten kanssa hoidetaan etäyhteyksien avulla	58 %	26 %	0 %	16 %
Palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisessa tiimissä	40 %	5 %	0 %	55 %
Organisaatiossa on jaettu ymmärrys hyvistä, toimivista työkäytännöistä ja selkeistä ohjaavista periaatteista	22 %	11 %	22 %	44 %
Palveluja muotoillaan ja työtä kehitetään yhdessä asiakkaiden ja heidän läheisverkostojensa kanssa	22 %	6 %	17 %	56 %
Laaditaan asiakkaalle yksi kaikkien toimijoiden yhteinen asiakassuunnitelma hänen itsensä määrittelemiін elämänhallinnan haasteisiin ja voimavaroihin. Suunnitelmaa toteutetaan moniammatillisesti.	22 %	6 %	6 %	67 %
Työ viedään sinne, missä ihmiset ovat (vertaa etsivä nuorisotyö kaduilla ja netissä)	21 %	11 %	21 %	47 %
Tiimi ja esimiehet toimivat työntekijän ja hyvän työn tukena myös monimutkaisissa ja erityistä osaamista vaativissa asiakastilanteissa	20 %	10 %	25 %	45 %
Yhteydenotto sosiaalipalveluun on tehty asiakkaan kannalta helpoksi ja hyödyntää esimerkiksi tsättiä ja takaisinsoittoa	18 %	6 %	18 %	59 %
Olemme panostaneet tuntuvasti ennaltaehkäisevään sosiaalityöhön, esim. kasvatus- ja perheneuvoloissa, lastensuojelussa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa	13 %	13 %	13 %	60 %
Panostamme muutoksessa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen	11 %	5 %	21 %	63 %
Sosiaalityön merkityksellisyys asiakkaille on nostettu näkyvästi esiin (sosiaalityö tuottaa hyvää ihmisille ja heidän perheilleen elämän ongelmatilanteissa)	6 %	18 %	12 %	65 %
Sosiaalityö on näkyvästi esillä alueemme sote-uudistuksen valmisteluissa	5 %	11 %	11 %	74 %
Hyödynnämme eSosiaalityötä (esimerkiksi Omaolo-palvelua, joka hyödyntää ammattilaisten järjestelmissä olevaa ja asiakkaiden itsensä tallentamaa hyvinvointitietoa)	0 %	6 %	18 %	76 %
Asiakassuunnitelman toteutuksessa käytetään apuna monen toimijan yhteistä digitaalista alustaa	0 %	0 %	12 %	88 %

Taulukko 2. Merkitys asiakkaille ja kuntalaisille toteutuessaan.

	Erittäin suuri	Suuri	Kohtalainen	Pieni	Ei merkitystä	En osaa sanoa
Olemme panostaneet tuntuvasti ennaltaehkäisevään sosiaalityöhön, esim. kasvatus- ja perheneuvoloissa, lastensuojelussa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa	55 %	40 %	5 %	0 %	0 %	0 %
Panostamme muutoksessa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen	70 %	25 %	5 %	0 %	0 %	0 %
Palveluja muotoillaan ja työtä kehitetään yhdessä asiakkaiden ja heidän läheisverkostojensa kanssa	55 %	35 %	5 %	0 %	0 %	5 %
Sosiaalityö on näkyvästi esillä alueemme sote-uudistuksen valmisteluissa	55 %	35 %	5 %	5 %	0 %	0 %
Yhteydenotto sosiaalipalveluun on tehty asiakkaan kannalta helpoksi ja hyödyntää esimerkiksi tsättiä ja takaisinsoittoa	50 %	40 %	5 %	0 %	0 %	5 %
Työ viedään sinne, missä ihmiset ovat (vertaa etsivä nuorisotyö kaduilla ja netissä)	45 %	45 %	10 %	0 %	0 %	0 %
Tiimi ja esimiehet toimivat työntekijän ja hyvän työn tukena myös monimutkaisissa ja erityistä osaamista vaativissa asiakastilanteissa	63 %	26 %	5 %	0 %	5 %	0 %
Organisaatiossa on jaettu ymmärrys hyvistä, toimivista työkäytännöistä ja selkeistä ohjaavista periaatteista	60 %	25 %	15 %	0 %	0 %	0 %
Laaditaan asiakkaalle yksi kaikkien toimijoiden yhteinen asiakassuunnitelma hänen itsensä määrittelemiін elämänhallinnan haasteisiin ja voimavaroihin. Suunnitelmaa toteutetaan moniammatillisesti.	50 %	30 %	10 %	0 %	0 %	10 %
Sosiaalityön merkityksellisyys asiakkaille on nostettu näkyvästi esiin (sosiaalityö tuottaa hyvää ihmisille ja heidän perheilleen elämän ongelmatilanteissa)	35 %	35 %	20 %	5 %	0 %	5 %
Palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisessa tiimissä	40 %	30 %	20 %	0 %	0 %	10 %
Osa asiakastapaamisista, yhteydenpidosta perheen, omaisten ja viranomaisten	20 %	45 %	20 %	5 %	5 %	5 %

kanssa hoidetaan etäyhteyksien avulla						
Asiakassuunnitelman toteutuksessa käytetään apuna monen toimijan yhteistä digitaalista alustaa	35 %	20 %	15 %	10 %	10 %	10 %
Hyödynnämme eSosiaalityötä (esimerkiksi Omaolo-palvelua, joka hyödyntää ammattilaisten järjestelmissä olevaa ja asiakkaiden itsensä tallentamaa hyvinvointitietoa)	11 %	42 %	11 %	16 %	11 %	11 %

Taulukko 3. Merkitys henkilöstölle toteutuessaan.

	Erittäin suuri	Suuri	Kohtalainen	Pieni	Ei merkitystä	En osaa sanoa
Organisaatiossa on jaettu ymmärrys hyvistä, toimivista työkäytännöistä ja selkeistä ohjaavista periaatteista	75 %	25 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tiimi ja esimiehet toimivat työntekijän ja hyvän työn tukena myös monimutkaisissa ja erityistä osaamista vaativissa asiakastilanteissa	70 %	30 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Panostamme muutoksessa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen	75 %	25 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Sosiaalityö on näkyvästi esillä alueemme sote-uudistuksen valmisteluissa	75 %	20 %	0 %	0 %	0 %	5 %
Olemme panostaneet tuntuvasti ennaltaehkäisevään sosiaalityöhön, esim. kasvatus- ja perheneuvoloissa, lastensuojelussa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa	55 %	35 %	10 %	0 %	0 %	0 %
Yhteydenotto sosiaalipalveluun on tehty asiakkaan kannalta helpoksi ja hyödyntää esimerkiksi tsättiä ja takaisinsoittoa	40 %	45 %	0 %	5 %	0 %	10 %
Laaditaan asiakkaalle yksi kaikkien toimijoiden yhteinen asiakassuunnitelma hänen itsensä määrittelemiін elämänhallinnan haasteisiin ja voimavaroihin. Suunnitelmaa toteutetaan moniammatillisesti.	45 %	40 %	10 %	0 %	0 %	5 %
Palveluja muotoillaan ja työtä kehitetään yhdessä asiakkaiden ja heidän läheisverkostojensa kanssa	35 %	50 %	10 %	0 %	0 %	5 %

Sosiaalityön merkityksellisyys asiakkaille on nostettu näkyvästi esiin (sosiaalityö tuottaa hyvää ihmisille ja heidän perheilleen elämän ongelmatilanteissa)	45 %	35 %	10 %	5 %	0 %	5 %
Palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisessa tiimissä	55 %	25 %	10 %	5 %	0 %	5 %
Työ viedään sinne, missä ihmiset ovat (vertaa etsivä nuorisotyö kaduilla ja netissä)	33 %	44 %	17 %	0 %	0 %	6 %
Asiakassuunnitelman toteutuksessa käytetään apuna monen toimijan yhteistä digitaalista alustaa	25 %	35 %	10 %	5 %	0 %	25 %
Osa asiakastapaamisista, yhteydenpidosta perheen, omaisten ja viranomaisten kanssa hoidetaan etäyhteyksien avulla	30 %	25 %	35 %	0 %	0 %	10 %
Hyödynnämme eSosiaalityötä (esimerkiksi Omaolo-palvelua, joka hyödyntää ammattilaisten järjestelmissä olevaa ja asiakkaiden itsensä tallentamaa hyvinvointitietoa)	11 %	37 %	16 %	11 %	11 %	16 %